

nítjan ára gomul. Tá var lærarin tó skjótur at siga við meg, at eg ikki skuldi lurta eftir tí, tí talan var um eina gamla lærubók, sigur Sigrun Jóhansdóttir Bisp við einum brosi.

Livdi eitt vanligt lív

Hóast Sigrun Jóhansdóttir Bisp fekk staðfest sjúkuna sum tvey ára gomul, so forðaði tað henni als ikki at liva eitt aktivt lív.

– Eg havi altíð havt tað gott. Tað einasta keðiliga var, at tá vit spældu í grannalagnum og mamma rópti eftir mær frá altanini, tí eg skuldi inn at taka heilivágin. Men so fór man bara inn og tók heilivágin. Størri ávirkan hevði sjúkan ikki og eg iðkaði ítrótt og livdi lívið sum allir mínar javnaldrar, sigur Sigrun Jóhansdóttir Bisp.

Sum nógvar av hennara javnaldrar í Kollafirði, so spældi Sigrun Jóhansdóttir Bisp við lokala flogbóltsfelagnum í bygdini, og byrjaði enntá sum 19 ára gomul í Handilsskúla í hvuðsstaðnum.

Um hetta mundi gjørdist hon eisini upp á vegin, og níggju dagar áðrenn hon sjálv fylti 21 ár, átti hon sonin Jóhan.

– Alt gekk væl, og eg átti sum vanligt. Eg gav eisini sjálv bróst, men tá føldi eg hvussu hann súgaði alla orkuna úr mær. Hevði eg átt umaftur, so hevði eg ikki givið bróst, tí eg misti so nógv kilo tá, og fólk við sjúkuni hava trupult við at taka uppá. Men eg slapp eisini bara at geva í fyra mánaðir, so góvu læknarnir boð um, at eg skuldi steðga, tí tað var ov hættisligt, sigur Sigrun Jóhansdóttir Bisp.

Hóast heilsan í dag er munandi versnað, og orkan ikki er tann sama, ið hon hevur verið, so angrar Sigrun Jóhansdóttir Bisp ikki, at hon varð mamma.

– Tað er gott at vera mamma, men eisini strævið. Serliga eru teir dagarnir strævnir, tá man einki orkar og bara liggur í songini. Tá ynskir man at gera alt annað við soninum. Men sonurin, ið nú er fimm ára gamal, skilur støðuna og hann skilur, hví tað er neyðugt, at vit nú búgva í Danmark, sigur Sigrun Jóhansdóttir Bisp.

Heilsan versnar

Hóast tey fyrstu tjúgu árin í lívinum hjá Sigrun Jóhansdóttir Bisp ikki vóru stórvegis øðrvísi enn tey hjá hennara vinfólki, so broyttist alt móti endanum av hennara fyrsta ári á Handilsskúlanum.

– Eg treivst ordiliga væl í skúlanum, men tá tær endaligu royndirnar vóru gjørdist eg sjúk. Vanliga er tað í lagi, tí næmingar kunnu fara til eina sjúkraroynd, men tá var eg eisini sjúk. Men eg fekk so eitt undantak og slapp at byrja annað árið, hóast eg ikki hevði verið til endaligu royndirnar. Avtalan var bara, at eg skuldi taka

Eins og allir aðrir sjúklingar við Cystiskari Fibrosu, so hevur Sigrun Jóhansdóttir Bisp gjøgnum alt sítt lív verið til regluligar kanningar á Ríkissjúkrahúsið, har læknar hava hildið eyga við heilsustøðu hennara. Til hesar kanningarnar varð millum annað hugt eftir lungunum, og tá hon gjørdist verri fyri mettu læknarnir, at tað var best, um Sigrun Jóhansdóttir Bisp kom til Danmarkar eina ferð um mánaðin til kanningar.

Fyri einum ári síðan fekk Sigrun Jóhansdóttir Bisp tey boðini, at læknarnir fóru undir at gera kanningar viðvíkjandi móguleikanum at skifta lunguni,

Eg gangi ikki bara og bíði. Eg royni at hugsa um framtíðina

royndirnar, tá eg var so mikið væl fyri, at eg hevði orkuna til tað.

Heldur enn at heilsan batnaði, so versnaði hon, og til endans mátti Sigrun Jóhansdóttir Bisp taka tungu avgerðina at steðga við skúlagongdini, tí orkan ikki var til staðar.

– Eg visti at tað var neyðugt, tá eg ikki sjálv orkaði at ganga oman gjøgnum trappurnar á Handilsskúlanum, sigur Sigrun Jóhansdóttir Bisp tung á máli.

Tíðin eftir, at hon gavst í skúlanum var heldur ikki serliga stuttlig hjá ungu kvinnuni. Heilsan einans versnaði og hon fór upp á forsiorg. Eitt ár eftir, at hon gavst í skúlanum, metti Almannaverkið, at Sigrun Jóhansdóttir Bisp var so illa fyri, at hon var at meta sum fyritiðarpensjonist.

Lívið verður sett á bíðilista

Hóast Sigrun Jóhansdóttir Bisp var enda í einari støðu, ið fá munnu ynskja at enda í, so var hon enn við gott mót. Hon gekk regluligar langar túrar og roynði at halda seg aktiva, so at heilsan ikki versnaði.

orsøk, at hon er sett á bíðilistan. Talan er nevniliga um ein lista, ið man ikki kemur á, uttan at støðan er álvarsom.

– Mett verður, at tá læknarnir koma til ta niðurstøðu at seta ein persón á bíðilista, so hevur viðkomandi í miðal tvey ár eftir at liva í. Tá tað er miðal, so er tað sjálvandi nøkur, ið liva longri enn hasi tvey árin, greiðir Sigrun Jóhansdóttir Bisp frá.

Harumframt eru tað eisini onnur viðurskiftir, ið hava sína ávirkan á hvussu long bíðitíðin er, men sjálv fáa sjúklingarnir ikki at vita hvat nummar tey eru.

– Tað eru fleiri viðurskiftir, ið gera seg galdandi, umframt at tað er ein bráðlisti. So vit fáa ikki at vita hvat nummar vit eru á listanum. Men eg veit, at av tí at eg eri lítil av vøkstri og hava blóðtýpuna B positiv, ið einans seks prosent av dønum hava, so eru tað ikki nóg, ið hava lungu, ið passa til mín.

Fyri at fáa boðini um eini nýggj lungu skjótast gjørligt, hevur Sigrun Jóhansdóttir Bisp fingið eina telefon frá sjúkrahúsinum.

– Eg havi eina telefon í lummanum, ið hvørki skal ella kann brúkast til nakað annað enn at tey ringja til mín við boðunum um, at nú eru eini lungu klár til mín, greiðir Sigrun Jóhansdóttir Bisp frá og leggur afturat.

– Fyrsta mánaðin hevði eg bara mína egna telefon, og tað var ræðuligt. Tí hvørja ferð hon ringdi, um tað var mamma ella beiggi mín, so hoyrði man hendan ringitónan og allir tankarnir fóru í gongd.

Gangi ikki og bíði

Hóast hennara liv harvið í ein stóran mun er at líkna við eina bíðistøðu, so fellir Sigrun Jóhansdóttir Bisp ikki í fátt.

– Eg gangi ikki bara og bíði. Eg royni at hugsa um framtíðina. Eg vænti ikki, at eg fái lunguni í morgin, men at eg eri klár uppá, at eg má bíða leingi aftrat. Men eg vóni at tey koma.

Tað eru tó nakrir dagar, ið eru lættari enn aðrir, tá tað einasta man ger er, at bíða eftir eini telefon at ringja.

– Tað ringasta við at vera á listanum eru teir dagarnar, tá man hevur tað ordiliga keðiligt. Tá hugsar man, at man kanska ikki hevur tíð at bíða eftir teimum nýggju lungunum. At tað verður ov seint hjá mær. Tá eg so havi tað

gott, so vóni eg, at tað ikki verður tann dagin, tí tá vil man brúka orkuna upp á ymiskt. Eg haldi tað er lættari, um tey ringja ein dag, tá man hevur tað ringt og ikki orkar annað enn at liggja í songini, sigur Sigrun Jóhansdóttir Bisp.

Heilivágurin fyllir nógv

Í dag er gerandisdagurin hjá Sigrun Jóhansdóttir Bisp á føroyska Sjúklingahotellinum nógv merktur av ymiskum heilivági, ið hon er noydd at taka fyri at halda stýr upp á tær aggressivu bakteriurnar, ið hava fingið fastatøkur í lungunum.

– Eg taki fjúrtan tablettir áðrenn hvørja máltíð eg eti, eg taki pensilin hvønn dag, eg brúki masku um morgunin og kvøldið og anda eisini gjøgnum ein forstøvaða triggjar ferðir um dagin, greiðir Sigrun Jóhansdóttir Bisp frá og leggur afturat.

– Harumframt fái eg sprænt heilivág inn gjøgnum æðrarnar hvønn dag í tvær til trýggjar vikur so pínar verður so lítil, at tørvur ikki er á tí longur. Tað doyvir bakteriurnar í lunguni í umleið tvær til fyra vikur, men so verður pínar aftur so ring, at eg má aftur í gongd við at fáa heiliváginn inn gjøgnum æðrarnar. Alt hetta verður gjørt fyri at fáa tamarhald á bakteriumum.

Savnar pening við at ganga

Nú Sigrun Jóhansdóttir Bisp er í Danmark og bíðar eftir nýggjum lungum gagnnýtir hon móguleikan til at savna pening inn til gransking innan Cystiska Fibrosu. Tað ger hon við, at fyrirtekur og einstaklingar stuðla henni við eini upphædd fyri hvønn kilometur, ið hon megnar at ganga í ein mána.

Fyrstu ferð hon gjørdi eitt slíkt átak var fyri tveimum árum síðan, tá hon gekk 70 kilometrar, meðan hon í fjør gekk 55 kilometrar. Higartil í august hevur Sigrun Jóhansdóttir Bisp gingið 50 kilometrar og væntar hon at ganga meira enn í fjør.

– Átakið hevur fingið ordiliga góða undirtøku í ár. Heili 300 fyrirtekur og einstaklingar stuðla mær í ár, og eggjar tað meg eisini til at ganga, sigur Sigrun Jóhansdóttir Bisp, ið eisini hevur eina facebook-síðu, Mítt lív við Cystiskari Fibrosu, har hon greiðir fólki frá sínum gerandsdegi.

HALLUR@SOSIALURIN.FO

